

JAUME BARTUMEU té 54 anys, està casat i és pare de dos fills. Va estudiar dret a Barcelona i Tolosa i porta una llarga carrera política a la seva esquena. Li agrada molt esquiar i llegir sobretot llibres d'assaig i actualitat.

“La por al PS l’hem invalidat amb la nostra actuació”

GABRIEL PÉREZ
Andorra la Vella

El cap de la llista nacional del PS afronta un nou intent, el cinquè, d'assolir el càrrec de cap de Govern. El candidat socialdemòcrata considera que el canvi que proposen des de L'Alternativa és més necessari que mai.

Veient el baròmetre d'opinió, se sent favorit?

Podríem entrar a valorar les motivacions per les quals un Govern que sovint ens ha amagat els resultats de les enquestes que feia i ha obligat el nostre company Carles Blasi a fer control parlamentari per aconseguir-los, ara els publiqui. Això té diverses interpretacions: que sigui per fer un favor al seu candidat, Joan Gabriel, o per intentar que la gent tingui un reflex contrari a l'orientació del baròmetre, que és el canvi en el sentit progressista encapçalat pels socialdemòcrates i, així, convèncer la franja d'indecisos. El que no es pot amagar és que hi ha una voluntat de canvi i es constata que això ho representa L'Alternativa. El temps ens posa a tots al lloc on ens correspon i la ciutadania, que és l'àrbitre major de la democràcia, decidirà. No seria sincer si li digués que els resultats ens han molestat.

La conjuntura econòmica actual i el desgast dels liberals posen la situació política com a ideal per al PS?

No. Per nosaltres, el que hauria estat ideal seria que el senyor Albert Pintat hagués acceptat la nostra proposta de pacte d'Estat del maig del 2005 i, d'aquesta manera, que s'hagués pogut fer la reforma tributària en el sentit que ara indica el PLA, el mateix que teníem nosaltres, i, per tant, haver pogut fer un bon embrancament amb la Unió Europea. Ens hauríem estalviat l'enfrontament amb el cap d'Estat i Copríncep. Pintat i Joan Gabriel, una peça important dels liberals durant aquesta legislatura, van decidir que no ac-

FERNANDO GALINDO

POSICIÓ D'ANTONI MARTÍ

“Hi ha gent amb una posició electoral tan feble que necessita instrumentalitzar-lo”

ASSEGUANÇA D'ATUR

“Que es vegi contrària a l'andorranitat demostra que hi ha qui encara viu en una altra Andorra”

PINTAT O GABRIEL

“Tots dos han d'assumir el magre balanç de la legislatura, per molts girs que vulguin fer”

ANDORRA PEL CANVI

“No es pot qualificar de nova si es veu qui surt a les fotos. És un grup d'exministres liberals”

▶ Quants pisos té i quants metres té l'habitatge habitual?

Al PS hi ha l'obligació de declarar els béns davant notari. La meua dona i jo tenim la casa on vivim, de 200 metres quadrats, i una a Ordino, d'uns 100.

▶ Quan es va canviar el cotxe i quin model es va comprar?

El desembre del 2007, i vaig agafar un Peugeot 407 Coupe.

▶ Té personal domèstic?

Hi ha una persona que ve a ajudar en tasques domèstiques.

▶ Quants euros en metàl·lic porta?

En dec portar entre 90 i 150.

▶ Es creu la xifra de l'IPC?

temps DE CRISI

No dubto de la capacitat dels responsables, però no sé si la cistella de la compra es correspon amb les dades. Em crec qui em diu que no se'l creu.

▶ Què ha deixat de fer per la crisi?

Res.

▶ Coneix algun aturat?

Més d'un.

▶ Quins països estaven amb Andorra a la llista de l'OCDE i de quin color és l'actual?

Abans del G-20, Liechtenstein i Mònaco. El color gris fosc actual no representa cap canvi.

▶ Quants convenis s'han de signar per sortir-ne?

Dos més deu. Espanya i França i ja buscarem els altres.

▶ Quants punts es va abaixar el tipus d'interès de l'euro?

Diria que un punt i mig.

▶ Quant costarà el túnel dels Dos Valires?

No ho saben ni els que l'han projectat. Està disparat. La desviació pot ser de més de 100 milions sobre la previsió.

ceptaven i Andorra ha perdut quatre anys. És una situació que no és ideal i que no ens alegra. Que el desgast del PLA reforça les perspectives que L'Alternativa faci el tomb a la situació i faci possible l'alternança, cosa essencial en el funcionament democràtic, és evident però no és l'escenari que hem buscat, sinó que és on ens ha situat l'evolució exageradament ràpida del desgast del cicle liberal.

En què canvia tenir davant Joan Gabriel en lloc d'Albert Pintat?

A nosaltres, en res, perquè no fem política partint de les persones. Canvia només la cara, però no el balanç. El cap de Govern en funcions és Pintat i el síndic en funcions és Gabriel. El magre balanç l'han d'assumir l'un i l'al-

>> entrevista

ELECCIONS GENERALS 26-A

>>

→ tre per molt que es vulguin fer girs de 180 graus, o de 360, que segurament és el que plantegen fer. Estem en la mateixa situació: un projecte esgotat vol trobar la manera de mantenir-se quatre anys més a l'edifici administratiu.

Hauria preferit enfrontar-se a Pintat?

Tant me fa. Jo defenso un projecte sòlid, consolidat, amb solvència contrastada després de quatre anys d'oposició responsable i un balanç de treball fet que ja voldrien els altres grups del Consell. Hauríem preferit no perdre quatre anys per la tossuderia i el sectarisme de Pintat.

Està superada la por tradicional envers un Govern del PS?

Sí, perquè aquella frase del gran escriptor francès Michel de Montaigne s'ha anat confirmant en els darrers anys. Em refereixo a la que diu que el mirall dels nostres discursos és el transcórrer de les nostres vides. La gent observa si hi ha coherència entre discursos i actuacions. La por que es podia tenir, animada des d'oficines de comunicació i els capdavanters liberals, ha quedat invalidada per la nostra actuació, que no s'ha condicionat a girs d'àmbit geoestratègic com la dels liberals. Avui, la societat civil està més organitzada. Tenim una proposta d'acostament a Europa avalada per experts solvents, una reforma tributària que s'ha presentat als empresaris. Són propostes serioses i que no poden fer por ni a cap empresari ni entitat que entengui que cal resoldre l'actual crisi econòmica i de model. Qui persisteix encara a treure l'espantall de fantasmes que periòdicament busca als armaris dels seus records encarcerats s'està equivocant.

Algunes propostes, com l'assegurança d'atur, poden girar-se-li en contra?

Anem a la campanya i al Consell amb voluntat de no enganyar. És l'hora de parlar clar. Posar-se una bena als ulls i no veure la realitat, el drama que representa que algú et pari pel carrer i et digui amb llàgrimes als ulls que s'ha quedat sense feina, i que no tinguem una solució, a mi m'an-

tancat I BARRAT

1. Creu en Déu?

- Sóc creient
 Sóc ateu
 Sóc agnòstic
 No contesto

2. Coneix algú amb doble nacionalitat?

- Molts
 Algun
 Cap
 No contesto

3. Ha comprat algun cop un article en un sex-shop?

- Sóc un habitual
 Algun cop
 Mai
 No contesto

4. Algun cop s'ha fumat un porro?

- De jove alguns
 Ho he provat
 Cap
 No contesto

5. Planxa roba a casa?

- Habitualment
 Si no hi ha remei
 No sé planxar
 No contesto

6. Algun cop s'ha emborratxat?

- De tant en tant
 Algun cop
 Mai
 No contesto

7. Algun cop s'ha descarregat de franc pel·lícules per Internet?

- Acostumo
 Ocasionalment
 Mai
 No contesto

8. Ha jugat algun cop en un casino?

- M'agraden molt
 Algun cop
 Mai
 No contesto

9. Ha vist alguna pel·lícula porno?

- M'agraden molt
 Alguna vegada
 Mai
 No contesto

gúnia i m'obliga a buscar solucions. Que encara algú digui que aquesta proposta va en contra de les essències de l'andorranitat demostra fins a quin punt alguns liberals viuen en una altra Andorra. Si féssim com ells i diguéssim una cosa a la campanya i en pretenguéssim fer una altra un cop al Govern, probablement recolliríem més vots, però estaríem enganyant la ciutadania i no ho fem, això.

Com valora l'aparició d'ApC com a nova força?

No es pot qualificar de nova força política quan es veu qui surt a les fotos. És una agrupació d'exministres del PLA. La valoració la faran els ciutadans, però és paradoxal que aquells que tenen com a punt essencial del seu comerç polític la defensa del consens i que pretenen renyar qui fa anys que està a la política, hagin fet una campanya agressiva i allunyada de la tradició andorrana.

En cas de tenir la clau del Govern, cap a on es considera que es decantaran?

Això els ho ha de demanar a ells. Em sembla un misteri.

No representa un estancament que L'Alternativa es presenti només amb el GUPI i amb independents?

L'Alternativa només ha crescut des que es va crear. Que un partit minoritari a la coalició i a l'escena política andorrana marxés per una altra opció no ens ha afeblit especialment. Hem estat capaços de fer una llista nacional plural i oberta i hem recollit un gran nombre d'independents que comparteixen el nostre projecte.

S'han sentits traïts per RD?

En aquest tema ja vam girar full. En política no faig servir el retrovisor. El que s'havia de dir ja es va dir.

No falten més independents a la llista nacional?

Tenim un projecte amb el suport de tot el PS, tot el GUPI i tots els independents que s'han afiliat. Les llistes no es fan com al PLA, no vam cridar la gent dotze hores abans del tancament, no vam fer signar candidatures en blanc

JAUME BARTUMEU
El cap de la llista del PS no respon al 'Tancat i Barrat' "en solidaritat" amb altres companys.

No regatejarem el pressupost si fan falta noves places de policia, bombers o mestres

→ ni van arribar un minut abans. Fem política des del projecte. Ens va semblar que la millor articulació de les llistes era aquesta i el 9 de març ens vam refermar que no ens havíem equivocat.

S'ha de decretar un creixement zero a l'administració?

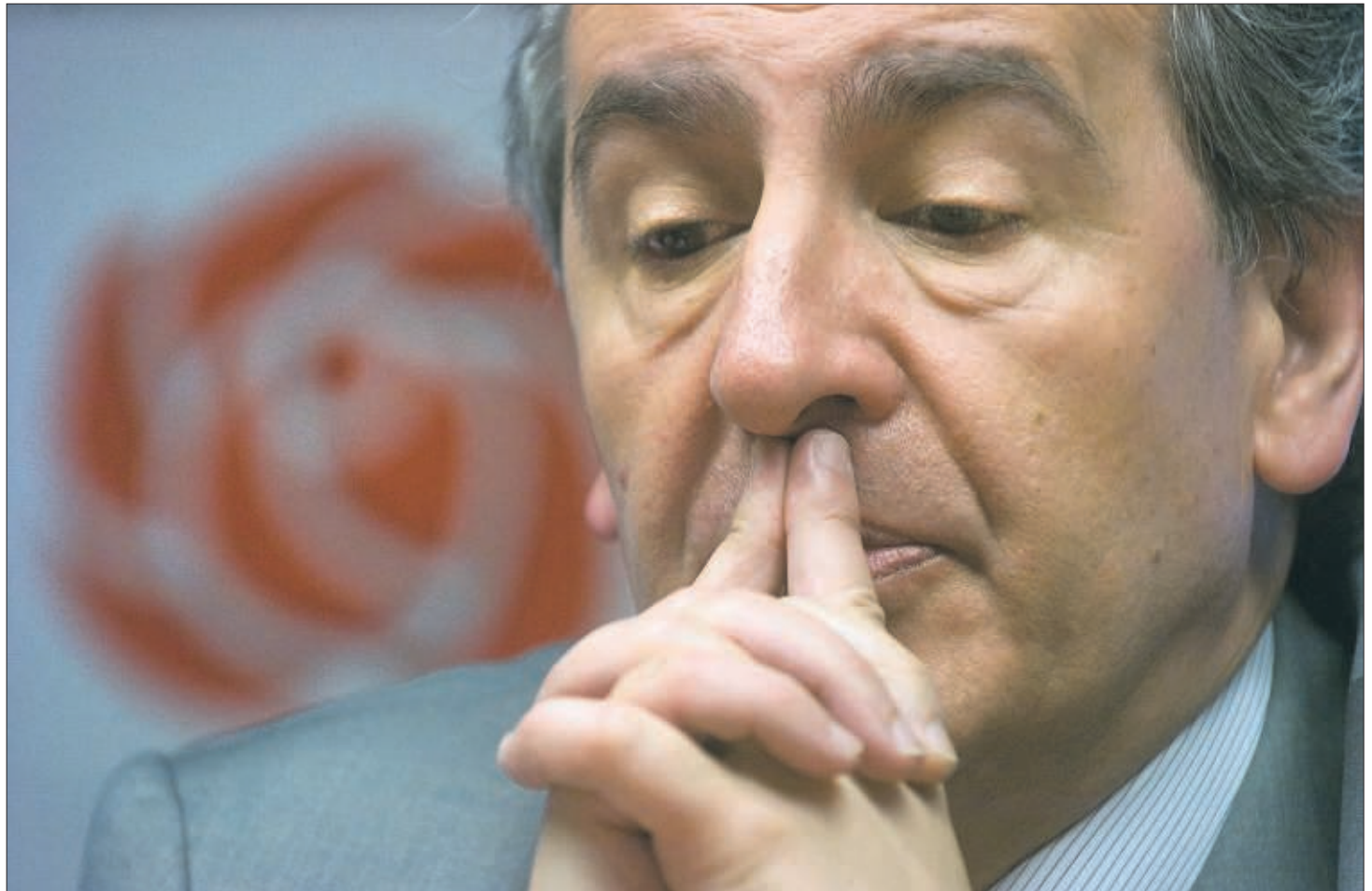
Un partit de Govern no pot fer aquestes afirmacions. Ara el PLA ha posat de moda repartir llenya als funcionaris quan no són, ni de bon tros, responsables de tots els mals del país. Són els membres de l'executiu els que han d'assumir aquesta responsabilitat. El que farem és reformar el funcionament intern, resituar persones en departaments si considerem que no estan ben ubicades. No regatejarem el pressupost si fan falta noves places a la policia, als bombers o al cos d'ensenyament. Qui digui que no ho farà es complau en el populisme però no correspon al perfil d'una força política responsable.

Té por que Antoni Martí doni suport explícit a CR?

En política poques coses em fan por i el que faci Martí no és una d'elles. He parlat sovint amb ell i tenim una visió de país cada cop més propera, però em guardaré molt d'interpretar o intentar instrumentalitzar el que pugui saber del que dirà o farà. Ell ha definit molt bé el que pensa i ha explicat el que creu que s'ha de fer. Hi ha gent que té una posició electoral tan feble que necessita instrumentalitzar-lo.

L'incident amb els redactors d'ATV, el pot perjudicar?

La vida està feta d'incidents. D'aquest no n'he parlat ni ho faré; només li faré una constatació. És paradoxal que havent-hi incidents d'una importància significativament més gran, no hi hagi hagut manifestacions.

Bartumeu es mostra conflit que diumenge vinent l'electorat votarà pel canvi.

FERNANDO GALINDO

“Hi ha qui vol continuar com abans”

Si el seu partit fos la llista més votada en l'àmbit nacional però no tingués prou consellers per governar, què passaria? Podria significar un conflicte institucional?

Nosaltres no plantegem la política com un joc d'atzar i, per tant, no entrem en càlculs de loteria. Treballem per aconseguir la majoria. Les enquestes, publicades o no, ens indiquen que aquest no és un objectiu que estigui fora del nostre abast. El 17 de gener a Ordino ja vaig dir públicament que, ni tenint majoria absoluta, no volem fer sols el canvi de model que necessita el país per afrontar el futur amb garanties. Si el resultat és el que vostè em pregunta, seria una irresponsabilitat política que algú intentés muntar una estratègia

per bandejar del Govern aquells que representem la majoria social del país. No ens plantegem aquesta hipòtesi.

Considera que hi ha certs sectors que volen barrar-li el pas com a cap de Govern?

Hi ha persones que fa anys que viuen en la política i es defineixen en contraposició aferrissadament personal al que jo sóc i represento. Cadascú és lliure de determinar-se en la vida i en la política com cregui oportú. No penso que, més enllà de qüestions personals sovint inexplicables, hi hagi aquesta estratègia, però és evident que determinats sectors conservadors i lobbies de pressió econòmica tenen la voluntat de continuar com abans i això només es pot fer si el PS i L'Alternativa queden fora de l'edifici administratiu, més

enllà de qui encapçali el projecte. Els partidaris de les dues Andorres a dues velocitats, amb el benentès que ells sempre estiguin a dalt, no tenen cap interès que arribi el canvi, però això depassa la meva persona.

I aquest sector té prou força encara per evitar un Govern del PS?

Andorra és una societat madura i el canvi necessari té a favor seu per fer-lo possible que els ciutadans

han canviat i l'exigeixen. Això es dona sobre la base de la correlació de forces polítiques i avui indica que si el ciutadà el vol, n'hi haurà de canvi, i qui intenti fer una estratègia de tap per evitar que arribi un aire de transformació en sentit de progrés no hi tindrà res a fer.

En cas de no guanyar les eleccions, quin seria el seu futur?

Hem d'encarar la política en clau de projectes, no de persones. Estic aquí per explicar el nostre, no el meu projecte personal de vida, que crec que interessa menys als ciutadans que no pas saber què pensem fer per promoure l'accés a l'habitatge, millorar l'assistència sanitària o l'educació. El que faci dependrà en primer lloc del meu partit i després del que pensi personalment que haig de fer.

Les enquestes diuen que la majoria absoluta és un objectiu que no està fora del nostre abast

